

อมรา ทองหงส์, อัญชญา วากัส, วิภาวดี เล่งอี, จำเริญ บุญรังษี, สิริภาณุจณ์ ฅมยาศิริกุล, ฉัตรสกุล นาคะสุทธิ์, บวรวรรณ ดิเรกโกค, ฉันทชนก อินทร์ศรี, ธีรศักดิ์ ชักนำ

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 29 มกราคม-4 กุมภาพันธ์ 2560 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคเลปโตสไปโรสิส เสียชีวิต

จังหวัดตาก พบผู้ป่วยเพศชาย ชาวพม่า อายุ 40 ปี อาชีพแรงงานของบริษัทเหมืองแห่งหนึ่ง ในตำบลไม้งาม อำเภอเมือง จังหวัดตาก เริ่มป่วยวันที่ 2 มกราคม 2560 มีไข้ หายใจเหนื่อย หอบ ถ่ายเหลว หน้าและขาบวม วันที่ 8 มกราคม 2560 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระปกเกล้าพัฒนา จังหวัดนนทบุรี ด้วยอาการไข้ หายใจเหนื่อย หอบ ถ่ายเหลว วันละ 5 ครั้ง อุณหภูมิร่างกาย 37 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 114 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 131/99 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น Septicemia สงสัย Hepatitis cirrhosis และสงสัยโรคไข้เลือดออก ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด พบเม็ดเลือดขาว 5,890 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เม็ดเลือดขาวชนิดนิวโทรฟิล ร้อยละ 75 ชนิดลิมโฟไซต์ ร้อยละ 15 เกล็ดเลือด 32,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ยูเรียไนโตรเจน 3.3 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ครีเอตินีน 0.44 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ผลการตรวจค่าการทำงานของไตปกติ วันที่ 10 มกราคม 2560 ผลการตรวจแอนติบอดีต่อเชื้อเลปโตสไปราให้ผลบวก แพทย์เปลี่ยนวินิจฉัยเป็นโรคเลปโตสไปโรสิส ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 29 มกราคม 2560 ผู้ป่วยมีประวัติการสัมผัสโรคไม่ชัดเจน บริเวณที่พักในโรงงานเหมืองมีแหล่งน้ำขังจำนวนมากหลายแห่ง มีร่องรอยการลงไปจับปลา และอุปกรณ์หาปลาอยู่ในบ้านพักผู้ป่วยและบ้านพักเพื่อนคนงาน ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการตรวจยืนยันการติดเชื้อเลปโตสไปรา และการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในชุมชน

จังหวัดตรัง พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 44 ปี อาศัยอยู่ที่ตำบลบางหมาก อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง อาชีพกรีดยาง หลังจากกรีดยางจะพักผ่อนที่บ้าน และมักจะไปหาปลาบริเวณแม่น้ำตรังเป็นประจำ ช่วงอุทกภัยผู้ป่วยเสียชีวิตลื่นน้ำไปหาปลา บริเวณที่มีน้ำขัง เริ่มป่วยวันที่ 20 มกราคม 2560 ด้วยอาการไข้ และปวดขาทั้งสองข้าง ผู้เสียชีวิตยังออกไปหาปลาตามปกติ วันที่

24 มกราคม 2560 ไปพบแพทย์ที่คลินิก ได้ยาลดไข้ และยาแก้ปวดมารับประทาน แต่ไม่ได้รับยาต้านจุลชีพ ผู้เสียชีวิตจึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกันตังในวันที่ 26 มกราคม 2560 มีภาวะช็อกจากการติดเชื้อในกระแสโลหิต แพทย์ส่งต่อการรักษาที่โรงพยาบาลตรัง และเสียชีวิตในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ตรวจคัดกรองโรคเลปโตสไปโรสิสด้วยวิธี Immunochromatographic test ให้ผลลบต่อ IgM และ IgG ของเชื้อ *Leptospira interrogans* จึงเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจยืนยันด้วยวิธี PCR, MAT, IFA และ ELISA ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขและคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างรอผล สำหรับปัจจัยเสี่ยงของการติดเชื้อในรายนี้พบว่าผู้ป่วยได้ออกไปหาปลาในช่วงอุทกภัย ถึงแม้ว่าผู้ป่วยจะใส่รองเท้าบูทขณะออกไปหาปลาแต่ระดับน้ำที่สูงทำให้น้ำไหลเข้าไปในรองเท้า ร่วมกับบริเวณเท้าและขาของผู้เสียชีวิตก็มีบาดแผลเช่นกัน

2. สงสัยโรคคางทูม จังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยทั้งหมด 10 ราย

ราย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนหนึ่งในตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นเพศหญิง 2 ราย และชาย 8 ราย อัตราป่วยของห้องที่พบผู้ป่วยเท่ากับร้อยละ 28.6 โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,230 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวม 71 คน ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 4 มกราคม 2560 หลังจากนั้นนักเรียนในชั้นเรียนเดียวกันทยอยป่วยเพิ่มขึ้น รวม 10 ราย ส่วนใหญ่มีอาการไข้ ปวดเมื่อย ต่อมน้ำลายบริเวณใต้หูบวมโต ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลค่ายประจักษ์และศูนย์แพทย์ฯ ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคคางทูม โดยมี 1 รายเป็นผู้ป่วยใน สำหรับประวัติวัคซีนพบว่าได้รับวัคซีน MMR เมื่ออายุ 9 เดือน จำนวน 5 ราย อีก 5 ราย อยู่ระหว่างการติดตามประวัติรับวัคซีน และทุกรายได้รับวัคซีน MMR ขณะที่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการสอบถามพบว่าก่อนช่วงปีใหม่ พ.ศ. 2560 ผู้ป่วยรายแรกสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยอีกรายซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของอีกโรงเรียนหนึ่ง

ในตำบลเดียวกัน ทีมสอบสวนโรคในพื้นที่เก็บตัวอย่างซีรัมของนักเรียนเพศชาย 1 ราย ที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลค่ายประจักษ์ฯ ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลทางห้องปฏิบัติการ

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์โรคไข้หวัดนก กัมพูชา

กระทรวงเกษตรรายนไปยังองค์การประเทศ ในวันที่ 31

มกราคม 2560 พบการระบาดของโรคระบาดสัตว์ระหว่างไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2559 โดยพบในสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้หลังบ้านในจังหวัดสวายเรียง (Svay Rieng) ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศซึ่งมีชายแดนติดกับประเทศเวียดนาม สัตว์ปีกเริ่มป่วยและตายเมื่อวันที่ 25 มกราคม ตาย 68 ตัวจาก 390 ตัว สัตว์ปีกที่เหลือเจ้าหน้าที่ได้ทำลายตามมาตรการตอบโต้และกำหนดให้มีการควบคุมการเคลื่อนย้าย และได้ทำลายเชื้อในฟาร์มดังกล่าวแล้ว

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 5

Reported cases of diseases under surveillance 506, 5th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 สัปดาห์ที่ 5

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 5th week 2017

Disease	2017				Case* (Current 4 week)	Mean** (2012-2016)	Cumulative	
	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5			2017	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	4	0	0
Influenza	1518	1625	1593	598	5334	5445	6807	0
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	1	1	1
Measles	76	68	51	17	212	239	289	0
Diphtheria	0	1	0	0	1	2	1	1
Pertussis	0	2	0	0	2	2	2	0
Pneumonia (Admitted)	4514	4334	3804	1801	14453	15479	19310	17
Leptospirosis	54	57	35	6	152	160	193	4
Hand, foot and mouth disease	1052	1454	1251	582	4339	2118	5228	0
Total D.H.F.	762	723	541	126	2152	2864	3036	2

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

